

araemprenem

e

@ARAemprenem

Empreses

La jugada mestra de Reig Jofre en la vacuna contra el covid El 2018 se la van jugar amb una inversió difícil; el 2021 portaran la cura del coronavirus a tot el món

ARA JA HO hem oblidat, però a principis del 2018 hi havia una gran incertesa empresarial. Milers de companyies havien traslladat la seva seu social fora de Catalunya després de l'1 d'Octubre i la majoria estaven en un compàs d'espera per veure com evolucionava la situació política en ple 155. Tot i aquest complicat context, una empresa familiar farmacèutica, Reig Jofre, va decidir tirar endavant un ambiciós projecte per ampliar la seva fàbrica de medicaments injectables a Sant Joan Despí.

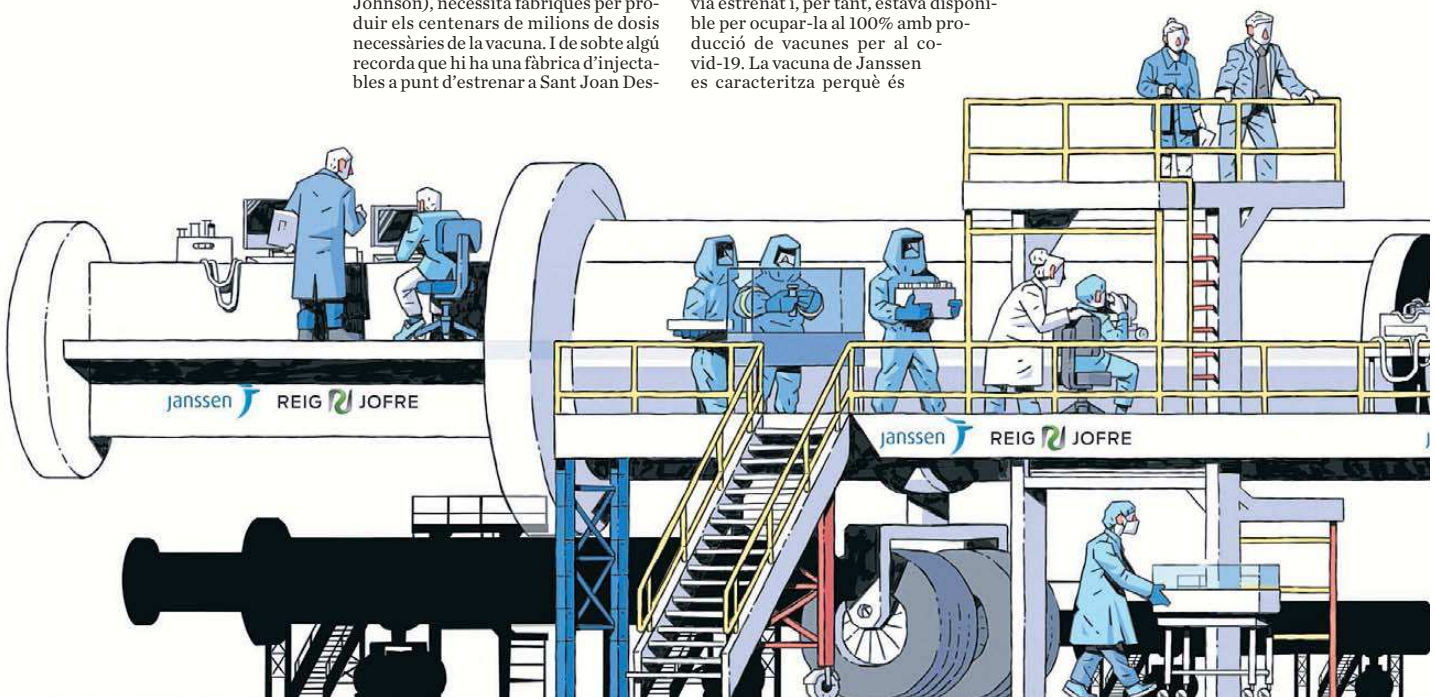
Ara fem *fast forward* i saltem dos anys endavant: el món es troba paralytitzat per la pandèmia del covid, contra la qual només hi ha una esperança, la vacunació massiva de la població. Una de les empreses que han trobat una fórmula efectiva, Janssen (filial de Johnson & Johnson), necessita fàbriques per produir els centenars de milions de dosis necessàries de la vacuna. I de sobte algú recorda que hi ha una fàbrica d'injectables a punt d'estrenar a Sant Joan Des-

pí. I és així com Reig Jofre, una empresa de llarga història i més de 1.100 treballadors però poc coneguda per al gran públic, es converteix en un dels protagonistes per sortir de la pitjor pandèmia de l'últim segle gràcies a una combinació d'atreviment, audàcia... i sort.

"Si ho haguéssim fet dos anys abans o dos anys després ja hauria sigut diferent", explica Ignasi Biosca, conseller delegat de l'empresa, en referència al calendari escollit per ampliar la fàbrica. Janssen es va fixar en la fàbrica de Reig Jofre per la tecnologia que utilitza, ja que cap treballador de la companyia catalana té contacte amb la matèria primera durant tot el procés de producció del líquid que s'injecta a les vacunes. Aquesta tecnologia és el que va cridar l'atenció de Janssen, juntament amb el fet que la fàbrica encara no s'havia estrenat i, per tant, estava disponible per ocupar-la al 100% amb producció de vacunes per al covid-19. La vacuna de Janssen es caracteritza perquè és

d'una sola dosi i no comporta grans complicacions per distribuir-la.

Tot i que inicialment es calculava que al juny començarien a produir vacunes, la companyia assegura que encara no s'han començat a fer i que l'inici no depèn d'ells, sinó de les instruccions que rebin de Janssen. Quan rebin llum verda, la fàbrica a Sant Joan Despí funcionarà 24 hores al dia. Per a la companyia l'experiència està sent un màster accelerat: produir una vacuna contra el coronavirus ha situat Reig Jofre al mapa com mai abans. "Reig Jofre és un descobriment al sector farma", explicava recentment un analista de Bankinter, que també reconeixia que la cobertura per part dels experts financers encara "és escassa". Reig Jofre ha volat per sota del radar de molts analis-

tes. Fins ara. El 2020 les accions van pujar més d'un 70%, i des del gener han crescut un 16% addicional.

L'INICI DE LA companyia el trobem el 1929 en una farmàcia de Gràcia propietat de Ramon Reig Jofre, "que a la rebotiga feia productes, com tothom en aquella època", segons expliquen fonts pròximes a l'empresa. Quatre dècades després, el seu gendre (Joan M. Biosca) va agafar-ne les regnes i va protagonitzar-ne l'expansió. El 2006 el fill de Biosca, Ignasi Biosca, es converteix en la tercera generació que dirigeix l'empresa. "Està mostrant ambició", expliquen aquestes veus. Però no és només qüestió d'això, i l'ampliació de Sant Joan Despi ho demostra.

RECAPITULEM: ÈREM AL 2018 i poques empreses s'atreuen a anunciar inversions industrials en aquell context. Tot i així, la companyia va decidir invertir a Barcelona "perquè era el que tenia sentit". A Catalunya ja hi tenien una planta de productes injectables (també fabriquen altres medicaments a Toledo i a Malmö, a Suècia). El problema era que necessitaven almenys 30 milions d'euros per fer l'ampliació, tot i que avui dia ja s'hi han gastat més de 40 milions. "Havíem de fer una ampliació de capital i ens costava trobar inversors que volguessin posar diners en una planta industrial a Catalunya quan tot just ens acabaven de preguntar si ens n'enduríem la seu social", recorda Biosca. Al principi les obres es van finançar amb fons propis (diners que la companyia ja tenia) i amb crèdits que van demanar als bancs. Però per poder pagar la resta de la inversió calia una ampliació de capital: demanar diners als mercats.

"En aquest context -prosseguíem- vam estar buscant capital, però com que ens costava aconseguir-lo vam acabar comprant una divisió de Bioibérica". Aquí és quan la cosa es complica: el 2019 Reig Jofre va decidir comprar per 46 milions d'euros una cartera de productes per tractar l'artrosi i altres malalties similars. Amb aquesta operació la companyia debutava a l'àrea terapèutica de dolor articular. Quin sentit tenia comprar

un negoci nou quan faltaven diners per finançar la fàbrica nova de Sant Joan Despi? La clau és que els inversors sí que acceptaven cobrir l'ampliació de capital si servia per adquirir la divisió de Bioibérica, però no si era per ampliar una fàbrica a Catalunya. Al mateix temps, la compra d'aquesta cartera de productes va aportar immediatament uns ingressos i una rendibilitat que ha permès a Reig Jofre finançar la resta de la inversió a Sant Joan Despi. Una jugada mestra, podria dir algú. "Va ser un temps complex", diu modestament Biosca.

EL RESULTAT ÉS bo per a la companyia i per al país, que veu com la indústria viu un lent declivi si es mesura pel seu pes en el producte interior brut. I, en concret, la indústria farmacèutica "t'aporta uns diners que es queden aquí", defensa Biosca.

El conseller delegat explica que la producció asèptica, que és el que es fa a la seva fàbrica, és "com la Fórmula 1 del sector farmacèutic, és el més complicat". En concret, el més difícil és la liofilització, que consisteix en "estabilitzar productes poc estables". "Posar líquid a un vial [ampolleta on es guarda el líquid de la vacuna] és senzill, la liofilització és la part difícil", explica Biosca. "Des dels anys 70 que el meu avi ja treballava amb aquestes tecnologies injectables i d'estabilització", explica el directiu, motiu pel qual invertir a Barcelona, en realitat, era l'opció natural: "El coneixement el tenim aquí". Actualment l'accionariat és en un 62,7% de la família fundadora, seguida de Kaizaharra i Onchena, dos *family offices* bascos, que en tenen un 10,1% i un 5,5%, respectivament.

El clima polític frenava els inversors a l'hora de finançar una firma catalana però l'empresa va trobar una solució

Reig Jofre encara té una dimensió modesta en comparació amb altres empreses farmacèutiques catalanes. El 2020 va facturar 230 milions d'euros (i

Ignasi Biosca

El CEO de Reig Jofre creu que la fabricació de la vacuna ha obligat a la companyia a fer un salt endavant: "Ens ha donat rellevància internacional i ens obrirà la porta a clients i projectes de més valor afegit".

en va guanyar 5,7). Són magnituds similars a les d'Uriach, però Ferrer factura tres cops més, i Esteve i Almirall més del triple. Amb tot, un observador del mercat (que posseeix accions de la companyia i demana l'anonimat) opina que "d'aquí uns anys poden atrapar Almirall", que avui cotitza a l'Íbex-35. En els últims anys, a més de la fàbrica catalana, Reig Jofre ha fet millores a les altres fàbriques que té i ha comprat una empresa francesa, Forte Pharma, amb la qual han crescut en aquest país amb el negoci de medicaments sense recepta.

A DIFERÈNCIA DE la gran majoria de companyies catalanes, especialment si són de capital familiar, Reig Jofre cotitza a borsa. Va debutar als parquets el 2015 i, un cop més, ho va fer a la seva manera: comprant una empresa ja cotitzada (Natra) per passar a ocupar la seva plaça. Cotitzar al mercat és una manera de créixer més àgilment i sense tants obstacles. "Ser a borsa permet flexibilitat -expliquen veus del mercat-. Si finances el creixement amb crèdit bancari, l'hauràs de tornar encara que tinguis problemes. En canvi, si ets a la borsa pots finançar-lo amb una ampliació de capital i, en cas que vagin mal dades, deixes de pagar dividend".

Traduït: la banca et pot collar tant com vulgui perquè el seu objectiu és recuperar els diners que t'ha deixat. Un cas d'empresa familiar ofegada pel deute amb la banca és Celsa, per exemple. Evidentment, a la borsa els inversors també volen recuperar els diners, però la pressió no és la mateixa. "És molt millor ampliar capital i pagar dividends que firmar crèdits sindicats amb la banca!", afegeix aquesta veu. De fet, la companyia

té poc deute, de només 1,8 vegades l'èbitda, una proporció considerada baixa.

El negoci de Reig Jofre té tres divisions: el primer són els injectables (bàsicament, vacunes que fabriquen per a tercers), que aporten un 44% de les vendes. Al sector expliquen que d'injectables cada cop se'n venen menys al món, però justament per això és una oportunitat: "Quedaran molts pocs laboratoris a Europa que ho facin". Algunes estimacions sostenen que hi pot acabar havent 10 laboratoris al continent que es dediquin a aquest negoci. Les vacunes, per tant, serien un negoci ninxol, però "curiosament el covid l'ha fet explotar", afirmen aquestes veus.

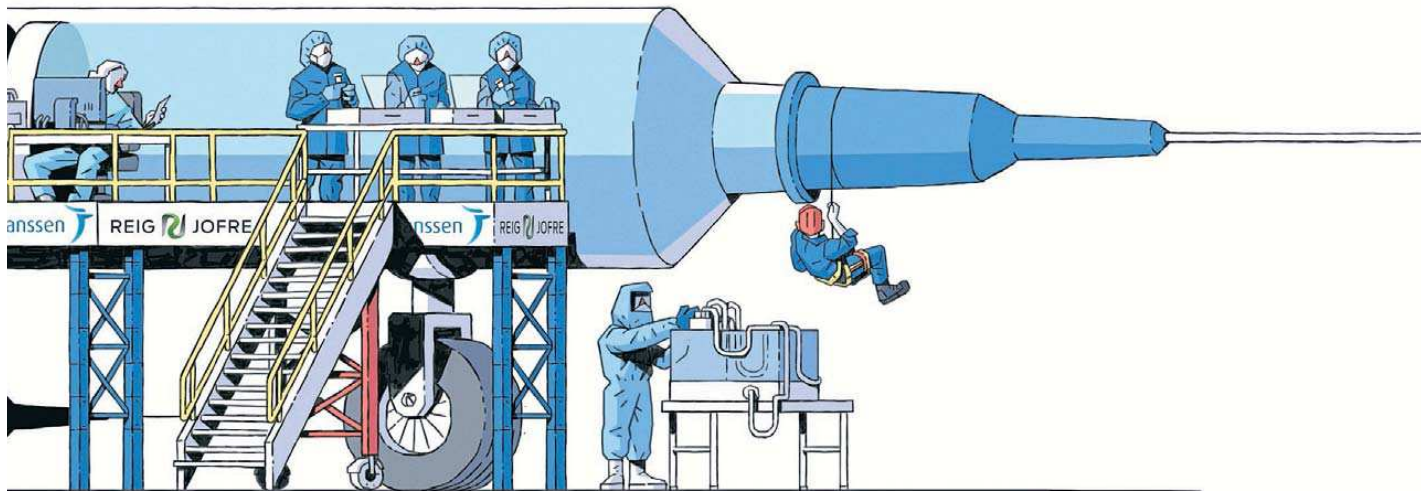
La segona divisió principal és la d'especialitats farmacèutiques, que són medicaments amb recepta i que Reig Jofre venen amb la seva marca pròpia (suposen un 30% de les vendes). Aquí és on entren els productes adquirits a Bioibérica, que se sumen als de dermatologia que ja tenien abans.

El 'timing' va ser involuntàriament perfecte: el covid va arribar quan la fàbrica s'estava enllestit

Finalment, el tercer negoci és el d'OTC, és a dir, productes sense recepta, com per exemple els complements nutricionals (26% del total). "Els productes amb recepta sempre estan subjectes a regulació, però aquests són productes amb preus lliures", expliquen a la companyia. De totes les vendes del grup, el 45% són a Espanya, el 37% a la UE i la resta per tot el món.

LA VACUNA DEL covid ha fet que molts governs, empreses rivals i inversors s'hagin posat a mirar Reig Jofre amb lupa. Amb tot, Biosca treu importància a l'augment de facturació que pugui comportar la vacuna de Janssen. "Les vendes es veuen més, però el que importa és la resta", en referència a la millora que s'ha vist obligada a fer l'empresa en formació, coneixement i ambició. "Aquest projecte ens donarà rellevància a nivell europeu i internacional: creiem que ens obrirà la porta a clients i projectes de més valor afegit", sentència.

Si això es compleix, sempre podem dir que almenys el covid va servir d'alguna cosa. —Alex Font Manté

FELIP ARIZA